

ОЦІНКА ЧИННИКІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ

Кунда Н.Т., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна
Науменко В.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна

EVALUATION OF FACTORS OF COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN INTERNATIONAL FREIGHT TRANSPORTATION

Kunda N.T., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Naumenko V.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine

ОЦЕНКА ФАКТОРОВ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОБЛАСТИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПЕРЕВОЗОК ГРУЗОВ

Кунда Н.Т., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Науменко В.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Вступ. На розвиток зовнішньоекономічної діяльності України значною мірою впливають стан її транспортного забезпечення та обсяги міжнародної торгівлі послугами транспорту. Вирішення питань підвищення ефективності використання вітчизняного транспорту та зростання його конкурентоспроможності на міжнародних ринках транспортних послуг вимагає створення економічних і правових умов, необхідних для захисту та підтримки діяльності українських транспортних підприємств при здійсненні ними експортних, імпорتنих і транзитних перевезень вантажів.

Стан питання. Створені автотранспортні підприємства різних форм власності здійснюють вантажні автоперевезення до Європи, і деякі з них мають угоди із зарубіжними країнами про зворотне завантаження, що сприяє розширенню ринку автотранспортних послуг України. При цьому рівень договірних цін дещо нижчий, ніж на світовому ринку, через існування конкуренції здебільшого між українськими автотранспортними перевізниками. У результаті жорсткої конкуренції на ринку транспортних послуг більшість автотранспортних підприємств несуть збитки.

Актуальність дослідження обумовлена тим, що головне завдання системи надання послуг з міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом є підвищення ефективності її функціонування шляхом подальшої оптимізації її структури, широкого застосування сучасних організаційних форм і технологій, удосконалення правових норм і підвищення ролі керівних органів системи, які повніше відповідатимуть вимогам ринку послуг.

Мета. Підтвердити розрахунками, що збільшення рівня якості транспортного обслуговування обумовлює зростання обсягу перевезень та прибутку транспортного підприємства, яке вказує на зміцнення його становища на транспортному ринку, підвищення його конкурентоспроможності.

Виклад основного матеріалу. Забезпечення необхідної конкурентоспроможності підприємств в умовах ринкової економіки є невід'ємною складовою їх ефективного функціонування. Транспортні підприємства поряд з іншими видами господарських суб'єктів мають суттєву специфіку щодо забезпечення їх конкурентоспроможності, яка означає його здатність до ефективної господарської діяльності та забезпечення прибутковості за умови конкурентного ринку [1-2].

За статистичними даними, спостерігається тенденція зменшення показників, тому їх збільшення можливо досягнути шляхом підвищення рівня конкурентоспроможності українських перевізників на ринку транспортних послуг [3].

Ключовим параметром, що приваблює підприємців на ринок міжнародних перевезень, є ціновий чинник. Цей сегмент ринку перевезень формує свої ціни на здійснення транспортних послуг. Вони залежать як від обсягу перевезень, довжини та тривалості транспортного циклу, вартості пального, інших складових витрат на перевезення, так і від потреби в спеціалізованому рухомому складі, особливостей маршруту, швидкості доставки та інших чинників [4]. Ціни повинні покривати

загальні витрати на перевезення і забезпечувати отримання прибутку, величина якого дозволила б АТП формувати фінансові ресурси не тільки для оновлення рухомого складу, а й для розвитку підприємства [5-6].

Чинники, що впливають на рівень конкурентоспроможності у сфері міжнародних перевезень, погруповано за сферами впливу й наведено в табл. 1.

Аналіз рівня конкурентоспроможності ТП можна здійснити за допомогою комплексної оцінки якості обслуговування. Якість – наявність суттєвих ознак, характеристик, особливостей, що відрізняють одну послугу від інших. Основна мета теорії якості – максимальне задоволення попиту на перевезення з боку суспільного виробництва по обсягу і якості, стимулювання росту обсягів перевезень [7]. Звід знань з управління проектами (англ. Project Management Body of Knowledge, РМВоК) являє собою суму професійних знань з управління проектами і є американським національним стандартом. Project Management Institute використовує цей документ в якості основного довідкового матеріалу для своїх програм з професійного розвитку [7].

Рівень якості – це кількісна характеристика придатності продукції чи послуги для задоволення конкретного попиту на неї у порівнянні з відповідними базовими показниками за фіксованих умов споживання. Вплив підвищення якості на конкурентоспроможність підприємства показано в табл. 2.

Основні показники якості транспортного обслуговування представлено коефіцієнтами: рівень швидкості чи терміну доставки вантажів порівняно з нормами - $K_{ш.д.}$; рівень схоронності перевезених вантажів - $K_{сх.}$; повнота задоволення попиту на транспортні послуги за обсягами заявлених перевезень - $K_{посл.}$; рівень дотримання гарантованої ритмічності та регулярності доставки - $K_{г.р.}$; рівень комплексності транспортного обслуговування вантажовласників - $K_{ком.}$; рівень транспортної доступності чи забезпеченості користувачів транспортних послуг - $K_{т.д.}$; рівень безпеки перевезень - $K_{б.п.}$.

Комплексний показник якості транспортного обслуговування вантажовласників кількісно можна визначити за формулою (1):

$$K_{ком.п.} = \sum_i^n K_i \cdot \alpha_i = K_{ш.д.} \cdot \alpha_{ш.д.} + K_{сх.} \cdot \alpha_{сх.} + K_{посл.} \cdot \alpha_{посл.} + K_{г.р.} \cdot \alpha_{г.р.} + K_{ком.} \cdot \alpha_{ком.} + K_{т.д.} \cdot \alpha_{т.д.} + K_{б.п.} \cdot \alpha_{б.п.}, \quad (1)$$

де K_i – рівень якості за одним показником, %; b_i - $b_{ш.д.}$, $b_{сх.}$, $b_{посл.}$, $b_{г.р.}$, $b_{ком.}$, $b_{т.д.}$, $b_{б.п.}$ – коефіцієнти, що враховують частку і взаємозалежність відповідних показників якості транспортного обслуговування вантажовласників у загальному рівні якості, прийнятому за 1.

Як приклад розглянемо визначення рівня вагомості окремих показників якості за результатами здійснення маркетингових досліджень шляхом проведення анкетних опитувань 100 потенційних клієнтів [8].

Визначимо середньозважене значення рівня вагомості кожного окремого показника якості $\overline{K}_i$ та частку b_i відповідних показників якості транспортного обслуговування вантажовласників у загальному рівні якості за формулами:

$$\overline{K}_i = \frac{\sum_{j=1}^{100} B_j \cdot N_i}{100} \quad \text{та} \quad \alpha_i = \frac{\overline{K}_i}{\sum_{i=1}^7 \overline{K}_i} \quad (2)$$

де B_j – значення рівня вагомості окремого показника j -им вантажовласником, $B_j=1-100$;

N_i – кількість відповідних значень у вибірці; 100 – обсяг вибірки 1;

$\sum_i \overline{K}_i$ - середньозважене значення вагомості основних показників якості транспортного обслуговування.

За результатами анкетних опитувань розраховано середньозважене значення та визначено частку кожного окремого показника якості в загальному рівні якості (рис.1):

$$\sum_{i=1}^7 \overline{K}_i = 91 + 78 + 60 + 56 + 48 + 40 + 35 = 408;$$

$$b_{ш.д.}=0,22; b_{сх.}=0,19; b_{посл.}=0,15; b_{г.р.}=0,14; b_{ком.}=0,12; b_{т.д.}=0,10; b_{б.п.}=0,09.$$

Для умов 2016 року значення окремих показників якості припускаються: $K_{ш.д.}=0,96$; $K_{сх}=0,97$; $K_{посл.}=0,92$; $K_{г.р.}=0,89$; $K_{ком.}=0,88$; $K_{г.д.}=0,75$; $K_{б.п.}=0,7$. При цьому комплексний показник якості $K_{комп.}=0,89$:

$$K_{комп.} = \sum_1^7 K_n \cdot \alpha_n = 0,96 \cdot 0,22 + 0,97 \cdot 0,19 + 0,92 \cdot 0,15 + 0,89 \cdot 0,14 + 0,88 \cdot 0,12 + 0,75 \cdot 0,1 + 0,7 \cdot 0,09 = 0,89$$

Таблиця 1 – Чинники, що впливають на рівень конкурентоспроможності у сфері міжнародних перевезень

Сфера впливу	Чинники
З боку держави:	- забезпечення дозволами на виконання міжнародних перевезень; - зниження вартості та усунення складнощів при оформленні віз;
З боку організації транспортного процесу:	- мінімальна тривалість виконання транспортного циклу; - дотримання строків доставки вантажу; - досвід роботи на ринку; - швидкість реагування на замовлення; - гнучка система розрахунків з клієнтами; - забезпечення перевізника сучасними інформаційними технологіями; - забезпечення замовника інформацією про хід транспортного процесу;
З боку фінансової політики підприємства:	- низький рівень собівартості перевезень; - високі ціни на виконання замовлень; - достатня рентабельність перевезень; - врахування рівня конкурентоспроможності іноземних перевізників; - низька вартість паливо-мастильних матеріалів, в першу чергу палива; - контроль величини матеріальних витрат у складі собівартості перевезень.
З боку менеджменту підприємства:	- достатній обсяг перевезень автотранспортного підприємства (АТП); - висока частка використання потужностей АТП; - раціональне співвідношення вартості власних та запозичених джерел фінансування для придбання сучасного рухомого складу; - матеріально-технічна база для оперативного виконання діагностики, технічних обслуговувань та поточного ремонту транспортних засобів; - наявність складської бази; - можливість страхування вантажів; - надання комплексу логістичних послуг (складських, митних, ВРР);
З боку автопарку:	- наявність рухомого складу та відповідність його спеціалізації потребам ринку міжнародних автомобільних перевезень; - контроль пробігу з початку експлуатації рухомого складу (вік автомобілів);
З боку персоналу:	- наявність необхідної кількості кваліфікованих водіїв та ремонтників; - професійність персоналу автотранспортного підприємства, в т.ч. водіїв; - забезпечення належних умов праці водія;

Таблиця 2 - Вплив підвищення якості й конкурентоспроможності послуг на імідж підприємства

Підвищення якості та конкурентоспроможності транспортних послуг		
Впливає на	Забезпечує	Сприяє
зростання продуктивності суспільної праці	краще використання основних фондів	повнішому задоволенню різноманітного попиту
темпи й ефективність науково-технічного прогресу	економію сировини, матеріалів, палива, енергії	виходу підприємств на світовий ринок
структуру виробництва та функціональний розподіл потужностей	зростання ефективності інвестицій	формування іміджу підприємства як економічно вигідного партнера

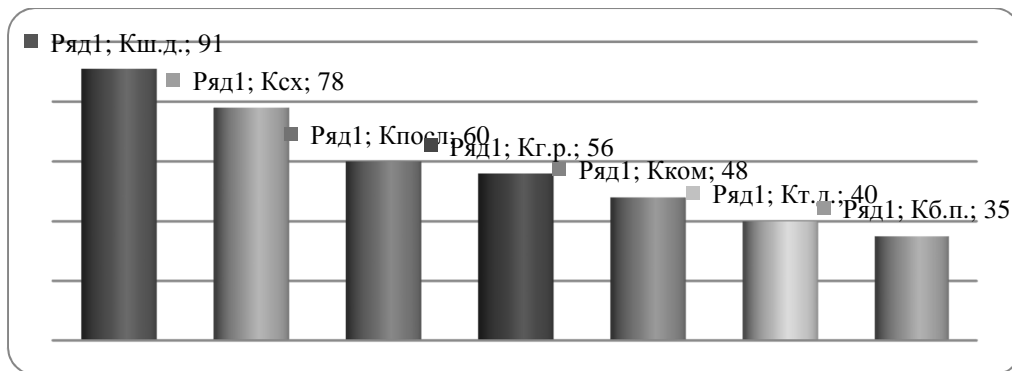

Рисунок 1 – Діаграма середньозважених значень окремих показників якості транспортного обслуговування

Для дослідження впливу кожного окремого показника на комплексний показник якості транспортного обслуговування побудовано відповідні графіки залежності, отримані шляхом варіювання кожного показника якості в діапазоні (0,6 ÷ 0,99) з кроком 0,01 при фіксованих розрахункових значеннях інших показників якості. При зміні значення кожного з показників якості ($K_{ш.д.}$; $K_{сх}$; $K_{посл}$; $K_{г.р.}$; $K_{ком}$; $K_{т.д.}$; $K_{б.п.}$) в діапазоні (0,6 ÷ 0,99) за умови, що всі інші показники залишаються незмінними, розраховано значення комплексного показника якості $K_{комп}$ за формулою (1). Результати розрахунків наведено в табл.3 у скороченому об'ємі. Побудовано сімейство залежностей $K_{комп}$ від кожного з показників якості (рис.2). Зі збільшенням значення показника, що змінюється в заданому діапазоні, збільшується і значення $K_{комп}$, причому найбільші значення $K_{комп}$ досягаються у випадку збільшення показника $K_{т.д.}$ – рівня транспортної доступності та $K_{б.п.}$ – рівня безпеки перевезень, що мали найменші середньозважені значення при заданих умовах.

Таблиця 3 – Вплив окремих показників якості на комплексний показник якості транспортного обслуговування

K_i	$K_{комп} = f(K_{ш.д.})$	$K_{комп} = f(K_{сх})$	$K_{комп} = f(K_{посл})$	$K_{комп} = f(K_{г.р.})$	$K_{комп} = f(K_{ком})$	$K_{комп} = f(K_{т.д.})$	$K_{комп} = f(K_{б.п.})$
0,6	0,81	0,82	0,85	0,85	0,86	0,88	0,89
0,7	0,84	0,84	0,86	0,87	0,87	0,89	0,89
0,8	0,86	0,86	0,88	0,88	0,88	0,90	0,90
0,9	0,88	0,88	0,89	0,90	0,90	0,91	0,91
0,99	0,90	0,90	0,90	0,91	0,91	0,92	0,92

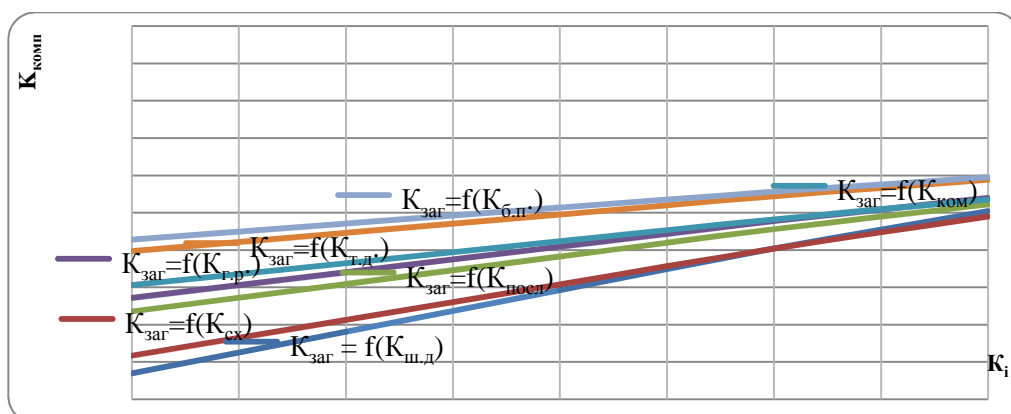

Рисунок 2 – Графіки залежності комплексного показника якості транспортного обслуговування від основних показників якості

За результатами прогнозних розрахунків обсягу перевезень і комплексного показника якості на 2016 р., побудована залежність обсягу перевезень $V_{пер}$ від рівня якості транспортного обслуговування (рис.3).

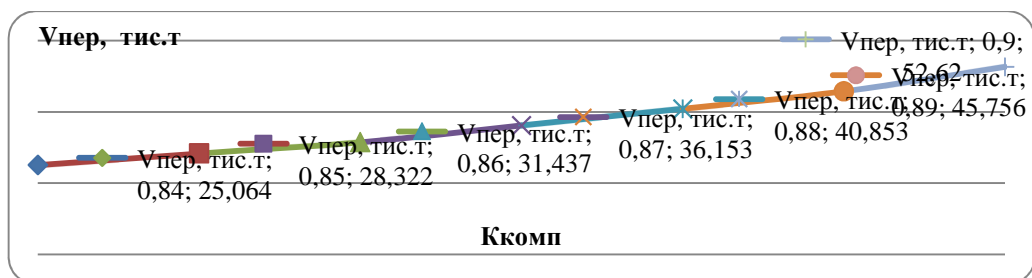

Рисунок 3 – Графік залежності обсягу перевезень від рівня якості транспортного обслуговування

При підвищенні рівня якості транспортного обслуговування АТП зростає обсяг перевезень, що в свою чергу, обумовлює підвищення його конкурентоспроможності та зростання прибутку. Залежність прибутку П від обсягу перевезень V показано на рис.4.

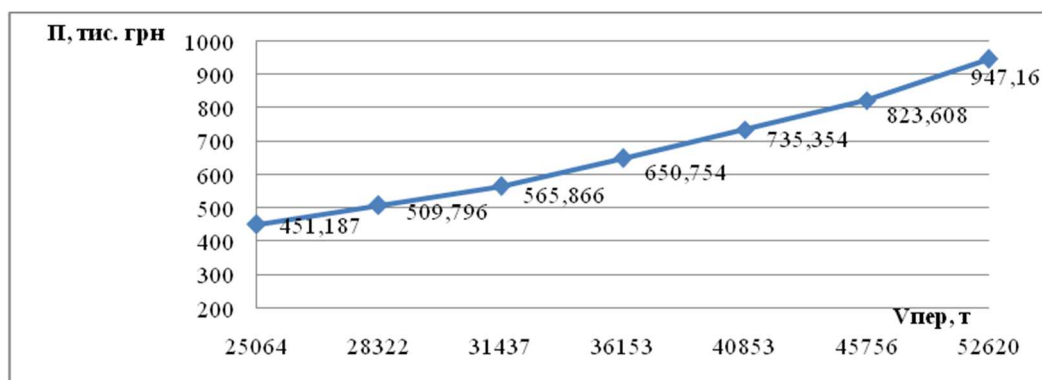

Рисунок 4 – Графік залежності прибутку від обсягу перевезень

Висновок. Таким чином, для попередньої комплексної оцінки якості транспортного обслуговування можна використати математичну модель (1); в результаті обробки даних анкетування можна побудувати діаграми рівня вагомості основних показників якості транспортного обслуговування та визначити частку кожного окремого показника якості в загальному рівні якості.

Результати досліджень показують, що при заданих припущеннях спостерігається тенденція підвищення рівня якості транспортного обслуговування АТП, яка обумовлює зростання обсягу перевезень, тобто попиту на перевезення. В свою чергу, зростання попиту на перевезення характеризує зміцнення становища АТП на транспортному ринку, підвищення його конкурентоспроможності.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Україна: дослідження щодо сприяння транзиту і торгівлі, Київ, 2010 - Режим доступу: http://siteresources.worldbank.org/UKRAINE/UKRAINIANEXTN/Resources/UTTF_02_UA.indd.pdf
2. Сніжко Л.Л. Визначення та оцінка чинників, що впливають на рівень конкурентоспроможності українських підприємств в сфері міжнародних автомобільних перевезень / Л.Л. Сніжко, П.В. Главацький // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. - 2011. - Вип. 8. - С. 354-359.
3. Експрес – випуск Державної служби статистики України 20.01.2016 № 11/0/05.2вн-16 Підсумки роботи транспорту України за 2015 рік
4. Сніжко Л. Л.. Організаційно-економічні аспекти інформаційного забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємств в сфері міжнародних автомобільних перевезень. / Л. Л.

Сніжко, П.В. Главацький // Управління проектами, системний аналіз і логістика. – К.:НТУ – 2012. – Вип. 10. – С.546-552.

5. Главацький П. В. Визначення та оцінка рівня конкурентоспроможності підприємств в сфері міжнародних автомобільних перевезень / П. В. Главацький // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. - 2012. - Вип. 9. - С. 276-281.

6. Шраменко Н. Ю. Формування стратегії функціонування автотранспортного підприємства при обслуговуванні вантажовласників / Н. Ю. Шраменко, О. Ю. Бекетова // Автомобільний транспорт. - 2013. - Вип. 32. - С. 90-94.

7. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide)—Fifth Edition. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pmi.org/PMBOK-Guide-and-Standards/pmbok-guide.aspx>

8. Нагорний Є.В. Комерційна робота на транспорті: підручник / Є.В. Нагорний, Н.Ю. Шраменко, Г.І. Нестеренко. - Х.: ХНАДУ, 2010. – 324 с.

REFERENCES

1. Ukraine: research to facilitate transit trade, Kyiv, 2010 – Available at: http://siteresources.worldbank.org/UKRAINE/UKRAINIANEXTN/Resources/UTTF_02_UA.indd.pdf

2. Snizhko L. L., Glavatsky P.V. Identification and assessment of the factors affecting the competitiveness of Ukrainian enterprises in international road transport. Management of projects, systems analysis and logistics. Kyiv. National Transport University. 2011. Vol.8. pp.354-359.

3. Express - Issue State Statistics Service of Ukraine 20.01.2016 number 11/0 / 05.2vn-16 Results of Transport of Ukraine for 2015.

4. Snizhko L. L., Glavatsky P.V. Organizational economical aspects of dataware management competitiveness of the enterprises in sphere of the international automobile transportations. Management of projects, system analysis and logistics. Kyiv. National Transport University. 2012. –Vol. 10, pp.546-552.

5. Glavatsky P.V. Identification and assessment of the competitiveness of enterprises in international road transport. Management of projects, systems analysis and logistics. Kyiv. National Transport University. 2012. Vol.9. pp.276-281.

6. Shramenko N. Yu., Beketova E. Yu. Strategy formation of motor enterprise functioning at cargo servicing. Automobile transport. Kharkiv. KhNAHU. 2013. Vol. 32. pp.90-94.

7. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide)—Fifth Edition. Available at: <http://www.pmi.org/PMBOK-Guide-and-Standards/pmbok-guide.aspx> (Accessed 12 February 2016).

8. Nagornyy, Ye.V., Shramenko, N.Yu. (2009). Commercial work in road transport. Textbook. Publishing HNADU, Kharkiv, pp.326 (Ukr).

РЕФЕРАТ

Кунда Н.Т. Оцінка чинників конкурентоспроможності підприємств у галузі міжнародних перевезень вантажів. / Н.Т. Кунда, В.В.Науменко // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Ч.1: Серія «Технічні науки» – К.: НТУ, 2016. – Вип. 18.

У статті запропоновано підхід до оцінки показника якості транспортного обслуговування.

Об'єкт дослідження – рівень конкурентоспроможності транспортного підприємства на ринку міжнародних автомобільних перевезень вантажів.

Мета роботи – визначення впливу якості транспортного обслуговування на конкурентоспроможність транспортного підприємства.

Методи дослідження – аналітичний та імітаційне моделювання.

Підвищення конкурентоспроможності українських автотранспортних підприємств на міжнародному ринку транспортних послуг є необхідною складовою їх ефективного функціонування. Сучасні умови ринкової економіки висувають жорсткі вимоги до роботи автоперевізників, наприклад, щодо екологічності, безпеки, вантажопідйомності рухомого складу, також до водіїв, менеджменту тощо. Ключовим параметром є ціновий чинник. Ціни на транспортні послуги мають покривати не тільки загальні витрати на перевезення, але й забезпечувати отримання прибутку, що дозволяв би оновити рухомий склад та розвивати підприємство. Рівень конкурентоспроможності підприємства можна установити шляхом комплексної оцінки якості транспортного обслуговування. Визначено чинники, що впливають на рівень конкурентоспроможності, за сферами впливу (з боку держави, з боку організації транспортного процесу і т.д.). Проаналізовано вплив підвищення якості

обслуговування на конкурентоспроможність підприємства. Розглянуто математичну модель комплексного показника якості транспортного обслуговування, яка враховує рівень швидкості доставки та схоронності вантажу, задоволення попиту та дотримання регулярності, транспортну доступність та безпеку перевезення. Змодельовано оцінку комплексного показника з урахуванням рівня вагомості окремих показників за результатами анкетних опитувань 100 потенційних клієнтів. Побудовано графіки залежності комплексного показника від окремих показників якості, обсягу перевезень від рівня якості транспортного обслуговування та прибутку підприємства від обсягу перевезень. За результатами дослідження встановлено, що підвищення рівня якості транспортного обслуговування сприяє підвищенню конкурентоспроможності та зміцненню становища транспортного підприємства на ринку перевезень.

Результати статті можуть бути впроваджені на транспортному підприємстві для попередньої оцінки якості транспортного обслуговування.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – математичне моделювання і багатофакторний аналіз заходів з підвищення якості транспортного обслуговування з метою їх оцінки і впровадження у виробництво.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, ЯКІСТЬ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ, ЧИННИКИ, КОМПЛЕКСНИЙ ПОКАЗНИК, ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА.

ABSTRACT

Kunda N.T. Evaluation of factors of competitiveness of enterprises in international freight transportation. N. T. Kunda, V.V. Naumenko // Project management, systems analysis and logistics. Part 1: Series «Engineering» – K.: NTU – 2016. – Vol. 18.

The paper proposes approach to evaluate a transport service quality.

Object of the study – the competitiveness of a transport enterprise on the international road freight transportation market.

Purpose of the study – to evaluate the influence of transport service quality on the competitiveness of a haulier.

Methods of the study – analytical and simulation modeling.

Improving the competitiveness of Ukrainian hauliers on the international transport service market is an essential part of their efficient work. Present market economy sets forth strict conditions to the work of hauliers, for instance, to sustainability, safety, load-carrying capacity, drivers, management, etc. Price is a crucial parameter. Transportation rates should offset not only general transport costs, but ensure a profit to renew rolling stock and develop the enterprise as well. The competitiveness can be estimated by comprehensive assessment of transport service quality. The factors, which influence competitiveness are identified according to the spheres of influence (on the part of governments, transport process, etc.). The influence of transport service quality on the competitiveness of a transport operator is analyzed. The symbolic model of the versatility indicator of transport service quality considering cargo delivery speed, cargo safety condition, meeting demand and regularity compliance, transport accessibility and traffic safety is considered. The evaluation of the versatility indicator is simulated with consideration for the level of validity specific factors based on the results of questionnaire surveys of 100 target customers. Dependency diagrams of the versatility indicator and specific factors of quality, transport service quality, profits and traffic volume are plotted. According to the results of the research the increase of transport service quality level works towards the increase of the competitiveness and the growth of a transport operator on the market.

The results of the article can be implemented in an enterprise to estimate transport service quality.

Forecast assumptions about the object of study – mathematic simulation and multiple factor analysis of transport service quality refinement for the purpose of estimation and incorporation into the production.

KEY WORDS: COMPETITIVENESS, TRANSPORT SERVICE QUALITY, FACTORS, VERSATILITY INDICATOR, BUSINESS PROFITS.

РЕФЕРАТ

Кунда Н.Т. Оценка факторов конкурентоспособности предприятий в области международных перевозок грузов. / Н.Т. Кунда, В.В. Науменко // Управление проектами, системный анализ и логистика. Ч.1: Серия «Технические науки» – К.: НТУ, 2016. – Вып. 18.

В статье предложен подход к оценке показателя качества транспортного обслуживания.

Объект исследования – уровень конкурентоспособности транспортного предприятия на рынке международных автомобильных перевозок грузов.

Цель работы – определение влияния качества транспортного обслуживания на конкурентоспособность транспортного предприятия.

Методы исследования – аналитический и имитационное моделирование.

Повышение конкурентоспособности украинских автотранспортных предприятий на международном рынке транспортных услуг является необходимой составляющей их эффективного функционирования. Современные условия рыночной экономики выдвигают жёсткие требования к работе автоперевозчиков, например, к экологичности, безопасности, грузоподъёмности подвижного состава, также к водителям, менеджменту и т.п. Ключевым параметром является ценовой фактор. Цены на транспортные услуги должны покрывать не только общие затраты на перевозку, но и обеспечивать получение прибыли, которая позволила бы обновить подвижной состав и развивать предприятие. Уровень конкурентоспособности предприятия можно определить путём комплексной оценки качества транспортного обслуживания. Определены факторы, влияющие на уровень конкурентоспособности, по сферам влияния (со стороны государства, со стороны организации транспортного процесса и т. д.). Проанализировано влияние повышения качества обслуживания на конкурентоспособность предприятия. Рассмотрена математическая модель комплексного показателя качества транспортного обслуживания, учитывающая уровень скорости доставки и сохранности груза, удовлетворения спроса и соблюдения регулярности, транспортную доступность и безопасность перевозки. Смоделирована оценка комплексного показателя с учётом уровня весомости отдельных показателей по результатам анкетных опросов 100 потенциальных клиентов. Построены графики зависимости комплексного показателя от отдельных показателей качества, объёма перевозок от уровня качества транспортного обслуживания и прибыли предприятия от объёма перевозок. По результатам исследования установлено, что повышение уровня качества транспортного обслуживания способствует повышению конкурентоспособности и укреплению состоянию транспортного предприятия на рынке перевозок.

Результаты статьи могут быть внедрены на транспортном предприятии для предварительной оценки качества транспортного обслуживания.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования – математическое моделирование и многофакторный анализ мер по повышению качества транспортного обслуживания с целью их оценки и внедрения в производство.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ, КАЧЕСТВО ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ, ФАКТОРЫ, КОМПЛЕКСНЫЙ ПОКАЗАТЕЛЬ, ПРИБЫЛЬ ПРЕДПРИЯТИЯ.

АВТОРИ:

Кунда Неля Тарасівна, кандидат технічних наук, доцент, відмінник освіти України, Національний транспортний університет, професор кафедри міжнародних перевезень та митного контролю, ntkunda@gmail.com, тел. +380673665979, Україна, м.Київ, 01010, вул. Суворова,1, к.437, тел. 044-280-84-02.

Науменко Вікторія Вікторівна, магістр, Національний транспортний університет, кафедра міжнародних перевезень та митного контролю, viktorii.naumenko2011@gmail.com, тел. +380939855720, Україна, м.Київ, 01010, вул. Суворова,1, к.437, тел. 044-280-84-02.

AUTHORS:

Kunda Nelia T., Ph.D., associate professor, Excellence in education of Ukraine, National Transport University, professor of department of international transportations and custom control, ntkunda@gmail.com, tel. +380673665979, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, aud. 437. tel. 044-280-84-02.

Naumenko Viktoriia V., master, National Transport University, department of international transportations and custom control, viktorii.naumenko2011@gmail.com, tel. +380939855720, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, aud. 437. tel. 044-280-84-02.

АВТОРЫ:

Кунда Неля Тарасовна, кандидат технических наук, доцент, отличник образования Украины, Национальный транспортный университет, профессор кафедры международных перевозок и таможенного контроля, ntkunda@gmail.com, tel. +380673665979, Украина, 01010, г.Киев, ул.Суворова, 1, к.437. тел. 044-280-84-02.

Науменко Виктория Викторовна, магистр, Национальный транспортный университет, кафедра международных перевозок и таможенного контроля, viktorii.naumenko2011@gmail.com, тел. +380939855720, Украина, 01010, г.Киев, ул.Суворова, 1, к.437. тел. 044-280-84-02.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Поліщук В.П., доктор технічних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувач кафедри транспортних систем та безпеки дорожнього руху, Київ, Україна.

Кокот Сергій Олександрович, член-кореспондент Транспортної академії України, Заслужений працівник транспорту України, Навчально-консультаційний центр Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України (НКЦ АсМАП України), Директор НКЦ АсМАП України, Київ, Україна.

REVIEWER

Polishchuk V.P., Ph. D., Engineering (Dr.), professor, National Transport University, Chef of department of transport systems and road traffic safety, Kyiv, Ukraine.

Kokot Sergej Oleksandrovich, Corresponding Member of the Transport Academy of Ukraine, Honored Worker of Transport of Ukraine, Training & Consulting Center of the Association of International Road Carriers of Ukraine, Director of the NKC AsMAP Ukraine, 03168, Kiev, Martirosana, Str. 14, tel. 044-591-19-92, nkc-asmap@ukr.net, +38067 5014537